

КАТАЛОГ ОСВІТНІХ УСПІШНИХ ПРАКТИК З ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ ТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

(Укладено за підтримки Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, громадської організації «Агенція розвитку освітньої політики», закладів післядипломної педагогічної освіти)

Укладач:

Іванюк І.В., к.пед.н., ст.наук.співр. відділу компаративістики інформаційно-освітніх інновацій ІІТЗН НАПН України

Каталог освітніх успішних практик з громадянської освіти та національно-патріотичного виховання шкільної молоді укладено в 2017 р. в рамках всеукраїнського опитування закладів освіти та громадських організацій. Подані відомості не належать упорядникам Каталогу, упорядники не відповідають за достовірність наданої інформації, але використання будь-яких матеріалів Каталогу у цілісному вигляді та посилання на даний ресурс обов'язкове)

Метою створення Каталогу є поширення вітчизняного досвіду щодо підтримки та виховання демократичного громадянства в Україні та розвитку освіти в галузі прав людини, впровадження успішних практик національно-патріотичного виховання школярів. Виховання демократичного громадянства спрямовано на реалізацію освітніх заходів, що допомагають молоді брати активну участь у житті суспільства, формують активну громадянську позицію, виховують у душі взаємоповаги та розуміння.

Укладачі розглядають поняття «**успішна практика**» як практичну діяльність, яка дозволяє отримати успішні результати в галузі громадянської освіти, сприяє формуванню громадянської компетентності, набуванню відповідних вмінь і навичок у школярів України.

У каталозі представлено **5 основних тематичних напрямків**:

1. Проведення молодіжних форумів (розкриття різних тематик).
2. Проведення дебатів (розкриття різних тематик).
3. Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади.
4. Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання.
5. Подолання стереотипів (культурні, гендерні, релігійні, етнічні, вікові тощо).

Оцінювання, щодо включення до Каталогу, здійснювалось за такими критеріями:

- **Відповідність тематиці:** дана практика має безпосереднє відношення до основних тем, пов'язаних з освітою в галузі прав людини, з вихованням демократичного громадянства, з вихованням взаємоповаги та розуміння;

- **Ефективність:** існує вірогідність або пряме свідчення того, що запропонована практика дозволить ефективно досягнути поставленої навчальної мети, за умови дотримання розписаного плану;
- **Оригінальність:** дана практика демонструє підхід до тієї чи іншої теми, який не має аналогів, пов'язана з освітою в галузі прав людини, з вихованням демократичного громадянства, з вихованням взаємоповаги та розуміння;
- **Зручність у використанні:** дана практика має вдалу структуру, достатньо деталізована, що дозволить використовувати її як самостійну форму навчання;
- **Можливість адаптації:** тематика та методика даної практики дозволяють використовувати її в різних місцевих та національних контекстах;
- **Стабільність:** дана практика використовується не менше двох років, або, якщо створена нещодавно, має потенціал для використання не менш, ніж протягом двох років;
- **Залученість та інтерактивність:** дана практика передбачає використання інтерактивних методів навчання та виховання, практичну цінність для учасників;
- **Інклюзивність:** дана практика враховує потреби різних (у тому числі вразливих) груп населення.

Вище зазначені критерії розроблено з урахуванням підходів Ради Європи, Управління Верховного Комісара ООН з прав людини, ЮНЕСКО, Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ та напрацювань експертів ГО «Агенція розвитку освітньої політики».

№	Назва методики	Назва файлу	Заклад/особа, які представляють методику	Тематичний напрямок	Контактна інформація
1.	Кошовий польовий збір дитячої громадської організації «Козаченьки» (Таборування)	1	Гошанська районна дитяча громадська організація «Козаченьки» Рівненської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Гупалюк Віталій Євстафійович, заступник директора КЗ «Гошанський районний центр дітей, юнацтва та молоді» e-mail: rogovo1961@gmail.com
2.	Плану-конспект уроку «Гендерні особливості споживання. Різниця у споживанні чоловіків і жінок, дівчат і хлопців» з курсу за вибором «Основи споживчих знань»	2, 3, 4	Лозівський НВК №10 Харківської області	Подолання стереотипів (гендерні)	Тернова Тетяна Геннадіївна, учителька основ споживчих знань e-mail: ternova.tg@gmail.com

3.	Освітній пошуково-дослідницький проект «Україна від А до Я очима Верхівцевського НВК»	5	Верхівцевський НВК №1	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Дігтяр Олена Олександрівна, заступник директора з НВР, 0660764194, e-mail: aliusia190877@gmail.com snu5@i.ua
4.	Сценарій виховного заходу, присвяченого роковинам загибелі учасника АТО на сході України Олександра Попова «Герої не вмирають, бо куля душі не бере»	6	Тернівська ЗОШ №4 Дніпропетровської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Трачук Ольга Євгенівна, вчитель, 0509309618 e-mail: ternovka.shkola4@gmail.com
5.	Громадянські, патріотичні мотиви поезії Майдану. Втілення особливостей української ментальності, рис національного характеру (урок – реквієм)	7	Тернівська ЗОШ №4 Дніпропетровської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Трачук Ольга Євгенівна, вчитель, 0509309618 e-mail: ternovka.shkola4@gmail.com
6.	Сценарій виховного заходу «Ллються коси, як ранкові роси»	8	Тернівська ЗОШ №4 Дніпропетровської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Трачук Ольга Євгенівна, вчитель, 0509309618 e-mail: ternovka.shkola4@gmail.com
7.	Літературно-музична композиція до 75-річчя від дня смерті Олени Теліги «Не треба слів. Хай буде тільки діло...»	9	Тернівська ЗОШ №4 Дніпропетровської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Петулько Катерина Сергіївна, вчитель, 0999073047 e-mail: ternovka.shkola4@gmail.com

8.	Впровадження моделі національно-патріотичного виховання в умовах системи роботи міста	10	Відділ освіти Синельниківської міської ради	Реалізація учнівських соціальних проєктів з національно- патріотичного виховання	Помазан Тетяна Леонідівна, методист, 0667774341 e-mail: goroo_metod@ukr.net
9.	Історико-культурологічний проєкт «Особливе місто»	11	Сарненський районний ліцей «Лідер» Рівненської області	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно- патріотичного виховання	Олена Іщук, заступник директора з виховної роботи, (03655)3-36-75, e-mail: liceys@ukr.net
10.	Акцент-подія «Вітвар нації»	12	Сарненський районний ліцей «Лідер» Рівненської області	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно- патріотичного виховання	Олена Іщук, заступник директора з виховної роботи, (03655)3-36-75, e-mail: liceys@ukr.net
11.	Сценарій виховного заходу «Збудуймо країну разом!», сценарій урочистої концертної програми, присвяченої Дню Незалежності України	13, 14	Марганецька ЗОШ №7 з поглибленим вивченням української мови та літератури	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно- патріотичного виховання	Дороніна Ксенія Володимирівна, заступник директора з навчально- виховної роботи +380954439618 e-mail: super.school7@gmail.com
12.	Зустрічі із шефами – працівниками Чорнобильської АЕС «Чорнобиль – наша спільна печаль і скорбота»	15	Новооріхівська ЗОШ I-III ст. ім. О.Г.Лелеченка	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно- патріотичного виховання	Гарнаженко Л.П., заступник директора з НВР 0993069460 e-mail: novoor@ukr.net

13.	Благодійна практика «Крила янголів»	16	Павлоградська ЗОШ I – III ступенів №9 Дніпропетровської області	Реалізація учнівських соціальних проєктів з національно-патріотичного виховання	Рябова Аліса Вікторівна, директор школи, 0990394225 e-mail: sc_9_pv@ukr.net
14.	Сценарій виховного заходу з національно-патріотичного виховання учнів	17	Чорнухинська ЗОШ I – III ступенів імені Г.С.Сковороди Полтавської області	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно-патріотичного виховання	Петренко Марина Миколаївна, педагог-організатор, +38 066 966 79 78 e-mail: ch_school@ukr.net
15.	Проект (програма заходів) з національно-патріотичного виховання «Всім серцем люблю Україну»	18, 19, 20, 21	КПНЗ «Палац творчості дітей та юнацтва», м. Павлограда	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно-патріотичного виховання	e-mail: dvorec_tvorchestva@ukr.net
16.	Всеукраїнський форум учнівської молоді «На шляху до Європейського дому»	22	СЗОШ I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу ім. Л.І. Бугаєвської Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області	Проведення молодіжних форумів	Тесля Лариса Володимирівна, заступник директора з виховної роботи (067)7146296 e-mail: nvc2010kom@gmail.com
17.	Проект з національно-патріотичного виховання «Я вірю в майбутнє твоє, Україно!»	23, 24, 25	Синельниківська загальноосвітня школа I-III ступенів № 6	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно-	Козечко Н.П., заступник директора з НВР e-mail: knp06031984@gmail.com

				патріотичного виховання	
18.	Майстерня сільських ініціатив http://maysternya-na-seli.org/uk/		Громадська організація «Інша освіта»	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Іванік Оксана, керівник програми e-mail: ivanik@insha-osvita.org 095 061 12 72
19.	Ідеї. Натхнення. Рішення. Посібник для тренерів неформальної освіти / Трамбовецька Н. та ін. – К., 2015. – 104 с.	26	Громадська організація «Інша освіта»	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Іванік Оксана, керівник програми e-mail: ivanik@insha-osvita.org 095 061 12 72
20.	Рівний рівному: посібник для менторів / Іванік О. та ін. – К., 2015. – 57 с.	27	Громадська організація «Інша освіта»	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Іванік Оксана, керівник програми e-mail: ivanik@insha-osvita.org 095 061 12 72
21.	Англомовний розмовний клуб #Englishchallengeclub	28	Яблунівська Валентина Дмитрівна, викладач англійської мови	Проведення дебатів	Яблунівська Валентина Дмитрівна e-mail: valentynaltava@gmail.com
22.	Концепція стратегічного розвитку "Ірпінська освітня ініціатива"	29	Попсуй Анастасія Вікторівна, радник Ірпінського міського голови	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Попсуй Анастасія Вікторівна e-mail: anastasiia.popsuy@gmail.com (096)-059-67-26
23.	Сценарій заходу з національно-патріотичного виховання «Зима, що нас змінила...»	30	Мельниківська ЗОШ I-III ступенів	Реалізація учнівських освітніх проєктів з	Пасічник Анна e-mail:

				національно-патріотичного виховання	anna1989pasechnik@ukr.net
24.	Міський парламент старшокласників – демократичний осередок громадянського становлення молоді	31	Відділ освіти Каховської міської ради Херсонської області	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Гончар Михайло Васильович – начальник відділу освіти Каховської міської ради (095) 007-29-25. Зубков Віктор Анатолійович – начальник відділу у справах молоді та спорту Каховської міської ради (099) 135-52-11 e-mail: 02146707@mail.gov.ua
25.	Проект учнівського самоврядування «Ecotown / Дізнавайся! Дій!» (екологічного спрямування)	32	Самоврядна організація «ГАРТ» Славутицького ліцею	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Заставнюк Олена, методист міського методичного центру e-mail: olenazastavnyuk@gmail.com
26.	Учнівський самоврядний проект суспільно корисних справ «Скажи «Ні!» тютюновій спокусі, скажи «Так!» спорту!»	33	Самоврядна організація «Сузір`я» Славутицької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Заставнюк Олена, методист міського методичного центру e-mail: olenazastavnyuk@gmail.com
27.	Театралізована форма роботи з дітьми «Театр Життя»	34	Нужа Юлія Павлівна, заступник директора з навчально – виховної роботи Олександрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів імені І.С.Буряка Валківської районної ради Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Нужа Юлія Павлівна 0997925078 e-mail: yulya.nuga@ukr.net

28.	Партнерський проект «Відкрита влада» між учнівським та місцевим самоврядуванням Костянтинівського району	35	Костянтинівський районний Центр дитячої та юнацької творчості	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Рудіченко Світлана Миколаївна методист Костянтинівського районного Центру дитячої та юнацької творчості 0501876209 e-mail: konstredut@ukr.net
29.	Практика «Від гри до дій»	43	Кременчуцький ліцей № 4	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Процько Тетяна Миколаївна, заступник директора з виховної роботи e-mail: tatniko4@ukr.net
30.	Проект «Тиждень початкової школи «Навколо України за п'ять днів»	36-42	Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 47 Маріупольської міської ради Донецької області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Хараман Ольга Миколаївна, керівник ШМО вчителів початкових класів 0506207744 e-mail: vikaskola47@gmail.com
31.	Конспект уроку «Вибори як основа демократії»	44	Мирноградська школа-інтернат	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Юрін Максим e-mail: maks_yurin@mail.ua
32.	Сценарій заходу. Вікторина «Моя країна - Україна»	45	Маріупольська ЗОШ №25	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Жилкіна Марія Григорівна, учитель початкових класів, 098-753-02-69 e-mail: mp25school@ukr.net

33.	Сценарій загальношкільного заходу «Урок-подорож «Тарасові шляхи»	46	Маріупольська ЗОШ №25	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Шевченко Ірина Віталіївна, учитель української мови та літератури. 0671723750 e-mail: mp25school@ukr.net
34.	Програма національно-патріотичного виховання учнів НВК «школа-гімназія» м. Торецька на 2016-2020 роки	47	Навчально-виховний комплекс «Художньо-естетична гімназія – загальноосвітня школа I ступеня» Торецької міської ради Донецької області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Директор НВК Гарюк Ольга Дмитрівна (+380505244315) Заступник директора з НВР Погромська Оксана Миколаївна (+380667242508) e-mail: gimnaziyanvk@ukr.net
35.	Культурно-просвітницький виховний проект «Реалізація державної програми «Схід та Захід разом»	48	Комунальний заклад «Маріупольська загальноосвітня школа I-III ступенів №44 Маріупольської міської ради Донецької області»	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Тетяна Борисівна Золотухіна e-mail: marshcola44@ukr.net
36.	Національно-патріотичне виховання учнів на прикладі життя та науково-громадської діяльності вчителів-фізиків українського походження	49	Опитненська ЗОШ I-III ступенів Бахмутської районної ради Донецької області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Жучок Володимир Григорович, директор Опитненської ЗОШ I-III ступенів Бахмутської районної ради Донецької області e-mail: opytne_shkola@ukr.net
37.	Проект розвитку волонтерського руху	50	Опитненська ЗОШ I-III ступенів Бахмутської районної	Реалізація молодіжних	Рада лідерів старшокласників Опитненської

	в школі «Від малого – до великого»		ради Донецької області	партиципативних проектів із залученням місцевої громади	загальноосвітньої школи I-III ступенів Бахмутської районної ради Донецької області e-mail: opytne_shkola@ukr.net
38.	Національно – патріотичний проект «Патріот»	51	Загальноосвітня школа I-III ступенів №2 Покровської міської ради Донецької області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	e-mail: krschool2@i.ua
39.	Сценарій виховного заходу-тренінгу з патріотичного виховання «Збудуймо країну разом!», сценарій урочистої концертної програми, присвяченої Дню Незалежності Україн	52, 53	Марганецька загальноосвітня школа I-III ступенів №7 з поглибленим вивченням української мови та літератури	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Дороніна Ксенія Володимирівна, заступник директора з навчально-виховної роботи, +380954439618 e-mail: super.school7@gmail.com
40.	Тренінг - спілкування «Ми-різні, ми-рівні»	54, 55	Мелітопольська міська дитяча організація «Росток»	Подолання стереотипів (культурні)	Кирєєва Анжела Петрівна, методист ПДЮТ ММР ЗО, керівник клубу «Лідер», керівник Школи активу «Лідер» дитячої організації «Росток» e-mail: tdvorec35@gmail.com
41.	Освітньо-виховний проект «Місто, яке ми любимо»	56	Чугуївський будинок дитячої та юнацької творчості Чугуївської міської ради	Реалізація учнівських освітніх проектів з	Коротич Ірина Василівна, директор, тел. (05746)22726 http://chuguiv-bdut.edu.kh.ua/

			Харківської області	національно-патріотичного виховання	
42.	Організація волонтерської діяльності в позашкільному навчальному закладі	57	Центр дитячої та юнацької творчості № 6 Харківської міської ради	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Кобзева Олена Іванівна директор; тел. (057)7117530 http://cdut-frunzenskiy.edu.kh.ua/
43.	Музейна педагогіка як засіб формування національної та громадянської самосвідомості особистості	58	Комунальний заклад "Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №136 Харківської міської ради Харківської області імені Героя Радянського Союзу П.Д. Говоруненка"	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Рябоштан Галина Миколаївна директор школи; тел. (057)7349183; e-mail: schol136@osvita.kh.ua
44.	Формування патріота України засобами Олімпійського руху	59	Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №121	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Горова Вікторія Вікторівна; директор школи тел. (0572)992083; e-mail: sch121@kharkivosvita.net.ua
45.	Шкільний медіапроект як складова медіаосвіти	60	Харківська гімназія № 14 Харківської міської ради Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Сайт медіапроекту «14-та паралель» http://mediaparallel-14.jimdo.com/
46.	Виховання патріота засобами проектної діяльності краєзнавчого спрямування	61	Первомайська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №4 Первомайської міської ради Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проектів із залученням місцевої громади	Тригубляк Яна Миколаївна; учитель історії тел. (05748)33291; e-mail: school-four@ukr.net
47.	Форми організації національно-патріотичного виховання учнівської	62	Комунальний заклад "Харківська обласна станція	Реалізація учнівських	Редіна Валентина Андріївна; директор тел. (057)3923014;

	молоді в умовах позашкільного навчального закладу		юних туристів" Харківської обласної ради	соціальних проєктів із залученням місцевої громади	e-mail: stkharkov@ukr.net
48.	Шкільна газета – один із напрямків упровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес	63	Куп'янська гімназія №1 Куп'янської міської ради Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Чуб Світлана Володимирівна; директор школи тел. (05742)55194; e-mail: gimn1@kupyansk-rada.gov.ua
49.	Обласний фестиваль ораторського мистецтва як засіб формування демократичного громадянства	64	Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти»	Проведення молодіжних форумів	Покроєва Любов Денисівна, ректор; тел. (057)7312131; e-mail: kvnz.hano@gmail.com http://edu-post-diploma.kharkov.ua
50.	Фестиваль-конкурс «Молодь обирає здоров'я»	65	Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти»	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Покроєва Любов Денисівна, ректор; тел. (057)7312131; e-mail: kvnz.hano@gmail.com http://edu-post-diploma.kharkov.ua https://www.youtube.com/user/SuperCorrespondent
51.	Краєзнавча пошукова робота в школі як засіб виховання патріотизму в учнівської молоді	66	Красноградська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1 ім. О.І.Копиленка Красноградської районної державної адміністрації Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Безбородов Геннадій Олександрович; директор школи тел. (05744)70463; e-mail: kr-zosh1@ukr.net (http://krzosh1.ucoz.ua/
52.	Інтелектуальні ігри на місцевості як спосіб пізнати рідний край	67	Зачепилівський районний Будинок дитячої та юнацької творчості Зачепилівської районної ради Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Буланов Юрій Іванович керівник гуртків http://zrbdut.ucoz.ua/ http://bulanovy.ucoz.ua/
53.	Консолідація дитячого соціуму з метою виховання національної	68, 69	Царедарівський навчально-виховний комплекс Лозівської	Реалізація учнівських	Потейчук Олена Олексіївна директор НВК Чижкова

	гідності методами креативної освіти в умовах навчально-виховного комплексу (посібник)		районної ради Харківської області	соціальних проєктів із залученням місцевої громади	(05745)63890; e-mail: caredar_nvkr@ukr.net
54.	Формування якостей свідомого громадянина, патріота України шляхом упровадження системи безперервної правової освіти	70, 71, 72	Харківська гімназія №152 Харківської міської ради Харківської області	Реалізація учнівських освітніх проєктів з національно-патріотичного виховання	Луценко Людмила Вікторівна директор школи; тел. (057)3766195; e-mail: school152@osvita.kh.ua http://gymnasium152.edu.kh.ua
55.	Формування громадянських і морально-духовних цінностей у реалізації учнівського проєкту волонтерського руху «Чужої біди не буває»	73, 74	Роганська гімназія Харківської районної ради Харківської області	Реалізація учнівських соціальних проєктів із залученням місцевої громади	Меленті Віра Ісмаїлівна директор гімназії; тел. (057)7407279; e-mail: rog-gimnaz@ukr.net http://rogan-gymnasium.edu.kh.ua/
56.	Створення навчального простору без гендерних стереотипів і дискримінації	75, 76, 77	Огіївський навчально-виховний комплекс Сахновщинської районної державної адміністрації Харківської області	Подолання стереотипів	Какадій Валентина Миколаївна, віце-директорка з виховної роботи Огіївського НВК, тел. +38 099 74 39 234, vkadij@gmail.com Савельєва Анна Василівна, учителька історії Огіївського НВК, тел. +38 097 68 09 305, annuska09@meta.ua
57.	Упровадження гендерного підходу щодо подолання гендерних стереотипів у практику роботи навчального закладу	78-82	Нововодолазька гімназія Нововодолазької районної ради Харківської області	Подолання стереотипів	Ступак Михайло Леонідович, директор гімназії тел.0996267220, e-mail stupakmld@gmail.com (http://novavodolaga-gymnasium.edu.kh.ua)
58.	Консолідація зусиль школи, сім'ї, громадськості у становленні особистості зі стійкою системою	83-91	Катеринівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Лозівської	Реалізація учнівських соціальних проєктів	Шукалюков Юрій Львович; директор школи тел. (05745)61271, (05745)61272;

	національних цінностей, ідеалів, пріоритетів		районної ради Харківської області	із залученням місцевої громади	e-mail: kate1@ukr.net http://katerynivskash.ucoz.ua
59.	Формування активної життєвої позиції учнів шляхом залучення до діяльності дитячої громадської організації «Добрик крокує планетою»	92, 93	Новоолександрівська загальноосвітня школа I-III ступенів Сахновщинської районної ради Харківської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Макушина Олена Іванівна, директор школи e-mail: ms.ngloba@ukr.net http://novooleks-sakhnov.edu.kh.ua
60.	Формування правової культури учнів та їх громадянської свідомості. Конспекти уроків	94, 95	Дергачівського ліцею №2 Дергачівської районної ради Харківської області	Реалізація учнівських освітніх проектів з національно-патріотичного виховання	Остапенко Олексій Пропокович директор школи; тел. (05763)30293; e-mail: 2licey@ukr.net http://dergachi-lyceum2.edu.kh.ua/